

OŁOWSKIE

Ołowskie powstało w XV lub na początku XVI wieku. Była to wioska zamieszkała przez drobnych szlachciców. Pierwsze pisane dane pochodzą z 1578 roku z ówczesnego spisu podatkowego. Odnotowano tam istnienie wsi *Ołowie* w parafii nurskiej, w kategorii wsi zagrodowych¹. W owym czasie miejscowość ta liczyła 9 włók ziemi, mieszkali tu rycerze: Mateusz, Walenty i Augustyn².

Stąd wywodził się mało znaczący ród Ołowskich, nie wiadomo nawet, jakiego herbu używali. Pozostało po nich bardzo niewiele materiałów. Podczas elekcji królewskiej z 1697 roku, podpisało się pod aktem elekcji trzech Ołowskich z ziemi nurskiej: Bartłomiej, Mateusz i Mikołaj. Ołowscy mieszkali w tej wsi, tworząc zaścianek szlachecki. Była to szlachta, która sama uprawiała swoją ziemię, brak jest danych o jakichkolwiek urzędnikach w dawnej Rzeczypospolitej o takim nazwisku. Wielu z nich musiało iść na służbę do bogatszych szlachciców, o czym świadczą chociażby wspomnienia pewnej szlachcianki z tej wsi, zapisane w 1749 roku. Ich los był bardzo ciężki, mimo szlacheckiego pochodzenia (patrz aneks, Zeznania zdeklasowanej szlachcianki).

Ołowscy mieszkali tu przynajmniej do początku XIX wieku. Oprócz nich wieś zamieszkiwali inni zagrodowi szlachcice. Według spisu ziemian z 1784 roku dziedzicami byli: Ołowscy, Złotkowscy, Murawski, Myśluborski oraz Aleksander Ossoliński³, posiadający również tutaj pewien dział ziemi.

Nie dla wszystkich Ołowskich wystarczyło ziemi w rodzinnej wsi, w związku z czym wielu wyjeżdżało. Najślynniejszym z nich był Karol Ołowski, który w latach 1841-1856 był komornikiem przy sądzie apelacyjnym Królestwa Polskiego⁴. Brak jest danych, które wskazywałyby, iż Ołowscy udowodnili swoje pochodzenie szlacheckie w pierwszej połowie XIX wieku, gdy weryfikowano polską szlachtę.

Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego wspomina o miejscowości Ołowskie wsi szlacheckiej nad rzeką Bugiem, gmina i parafia Nur⁵.

W 1921 roku w tej wsi było (*Oławskie*) 15 domów i 107 mieszkańców, w tym 6 Żydów. Miejscowość należała do gminy Nur⁶.

¹ *Źródła Dziejowe.....*, s. 397.

² Tamże.

³ *Regestr Diecezjów.....*, s. 395-396.

⁴ *Rodzina, Herbarz.....*, tom XII, s. 339.

⁵ *Słownik Geograficzny.....*, tom VII, s. 525.

⁶ *Skorowidz.....*, s. 65.